

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl „Įmonių finansavimo: alternatyvių finansinių mechanizmų paieška“

(nuomonė savo iniciatyva)

(2014/C 451/03)

Pranešėjas: **Michael SMYTH**

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, vadovaudamasis Darbo tvarkos taisyklių 29 straipsnio 2 dalimi, 2014 m. sausio 22 d. nusprendė parengti nuomonę savo iniciatyva dėl

Įmonių finansavimo: alternatyvių finansinių mechanizmų paieška

(nuomonė savo iniciatyva).

Ekonominės ir pinigų sąjungos, ekonominės ir socialinės sanglaudos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2014 m. birželio 17 d. priėmė savo nuomonę.

500-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2014 m. liepos 9–10 d. (2014 m. liepos 9 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 141 nariams balsavus už ir 4 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 Po daugiau nei šešerius metus trunkančios finansų ir ekonomikos suirutės įprasti įmonių, visų pirma MVĮ, finansavimo kanalai ir toliau lieka nevisiškai prieinami. Bankai – tradicinis daugumos MVĮ finansavimo šaltinis – yra mažiau linkę skolinti dėl įvairių veiksnių, pavyzdžiui, tebesitęsiančio finansinio išiskolinimo mažinimo, griežtesnių reikalavimų turto ir apyvartinio kapitalo santykiui, atidėjimų blogoms paskoloms ir rizikos vengimo. Šis finansų rinkų ir finansavimo kanalų fragmentiškumas – vienas iš sunkiausiai įveikiamų Europos finansų krizės požymių.

1.2 Apyvartinio kapitalo skolinimo MVĮ sumažėjimas nuolat sukelia rinkos nepakankamumą, todėl ši klausimą privalo deramai spręsti ES politikos formuotojai. Kol kas jų sprendimai neatitinka problemos masto.

1.3 Europos centrinio banko ITRO iniciatyva ⁽¹⁾ sėkmingai užkirto kelią bankų sistemos žlugimui, tačiau didžioji jos lėšų dalis nepateko į realiąją ekonomiką. Vietoj to, lėšos buvo panaudotos bankų balansams konsoliduoti, todėl buvo praleista galimybė, nes įmonėms ir toliau labai trūksta apyvartinio kapitalo.

1.4 Europos investicijų bankas (EIB), kuris labai aktyviai remia MVĮ visoje Europoje, buvo iš esmės rekapitalizuotas ir pradėjo daugiau skolinti MVĮ. Parama MVĮ yra didžiausias EIB grupės politikos prioritetas, kuris sudaro daugiau nei 20 proc. viso EIB metinio skolinimo ir 100 proc. Europos investicijų fondo (EIF) veiklos. Nors EIB yra svarbus MVĮ plėtros finansavimo šaltinis, jam tenkanti visų euro zonoje suteiktų paskolų įmonėms dalis tebėra maža.

1.5 EESRK pritarė praėjusių metų Žaliajai knygai dėl ilgalaikio Europos ekonomikos finansavimo ⁽²⁾, kurią papildė neseniai paskelbtas priemonių rinkinys ⁽³⁾, skirtas apskritai skatinti ilgalaikį finansavimą ir konkrečiai spręsti MVĮ finansavimo klausimą. Į rinkinį įtrauktos priemonės, skatinančios dažniau naudoti MVĮ paskolų pakeitimą vertybiniais popieriais. Komisija taip pat siūlo naujas taisykles, kuriomis pensijų fondai skatinami investuoti į finansinį turtą ir taip remti ilgalaikio realiosios ekonomikos augimo finansavimą ⁽⁴⁾. Taip pat pateikta pasiūlymų sukurti likvidžią ir skaidrią antrinę įmonių ir kitų tipų obligacijų rinką. EESRK teigiamai vertina šiuos pasiūlymus ir mano, kad laikui bėgant jie gali prisidėti prie reformuotos ir veiksmingiau veikiančios MVĮ finansavimo rinkos.

⁽¹⁾ Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos, kuriomis euro zonos bankams suteikiamos paskolos už mažas palūkanas.

⁽²⁾ OL C 327, 2013 11 12, p. 11.

⁽³⁾ COM(2014) 168 final.

⁽⁴⁾ COM(2014) 167 final.

1.6 Jau įgyvendinamos ir kai kurios kitos iniciatyvos, kurios padės skolintojams tiksliau įvertinti kreditingumą ir riziką. Iniciatyvose numatoma aktyviau naudotis standartizuotų duomenų skaitmenines saugyklas, skirtas įmonių registrams, statistikos tarnyboms, bankų ir kitų skolintojų kredito rizikos vertinimams, taip pat galiausiai įsteigti Europos centralizuotą paskolų registrą. Tikslėsniai ir naujesni duomenys apie MVĮ finansinius veiklos rezultatus turėtų sudaryti skolintojams sąlygas geriau numatyti riziką ir tinkamiau ją įvertinti finansiškai.

1.7 Šiuo metu įgyvendinama arba svarstoma keletas kitų pasiūlymų, skirtų didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą. EESRK pritaria šiems iniciatyvoms politikos formuotojų sprendimams, tačiau jų įgyvendinimui prireiks laiko. Išlieka ta pati problema – ką daryti dabar ir artimiausioje ateityje, kad MVĮ būtų lengviau gauti finansavimą.

1.8 Vienas visais atvejais taikomas sprendimas nebūtinai tiks visoms valstybėms narėms. Kai kurios jų sukūrė metodus, kurie yra pritaikyti prie savų nacionalinių finansinių struktūrų ir teisės aktų. Viena įdomiausių iniciatyvų – Jungtinėje Karalystėje įgyvendinama skolinimo finansavimo (angl. *Funding for Lending*) programa⁽⁵⁾. Ji sulaukė didžiulio pasisekimo, kadangi per pastaruosius dvejus metus suteikė impulsą skolinti namų ūkiams ir teikti hipotekos paskolas Jungtinėje Karalystėje. Programoje dalyvaujantys bankai skatinami didinti grynąjį skolinimą MVĮ, suteikiant jiems galimybę tas paskolas pigiau finansuoti. Iniciatyvos rėmėjai teigia, kad MVĮ būtų skolinama daug mažiau, jeigu ši programa nebūtų įgyvendinama.

1.9 EESRK mano, kad ši skolinimo finansavimo programa yra gerosios patirties pavyzdys ir rekomenduoja Europos centriniam bankui (ECB) rimtai apvarstyti galimybę įgyvendinti panašią iniciatyvą euro zonoje. 2014 m. birželio 5 d. ECB paskelbė likvidumo priemonių rinkinį siekiant paskatinti bankus skolinti MVĮ⁽⁶⁾. EESRK džiaugiasi, kad pagrindinis ECB pasiūlymas dėl tikslinių ilgesnės trukmės refinansavimo operacijų (TITRO) yra panašus į skolinimo JK finansavimo programą, apie kurią kalbama šioje nuomonėje. Jis taip pat palankiai vertina tai, kad EESRK darbas, rengiant šią nuomonę, atspindi besikeičiantį politikos formuotojų mąstymą.

2. Skolinimo įmonėms krizė Europoje

2.1 Diskusijose apie skolinimą įmonėms ir jų finansavimą dažniausiai akcentuojama įmonių, visų pirma MVĮ, plėtos kapitalo ir investicinio kapitalo paklausa ir pasiūla. Skolintojai yra linkę atkreipti dėmesį į tai, kad trūksta naujų projektų, todėl maža verslo plėtos finansavimo paklausa. MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonių atstovai neretai skundžiasi ir dėl verslo plėtos finansavimo pasiūlos, ir dėl tokių paskolų kainos ir teigia, kad bankai nustato pernelyg aukštą finansavimo rizikos kainą. Teisybės tikriausiai yra abiejuose požiūriuose. Bet kokių atveju visa turima tiek stambioms, tiek ir mažoms įmonėms skolinamų lėšų suma ES valstybėse narėse išliko statiška, o blogiausiu atveju – labai sumažėjo.

2.2 Šioje EESRK nuomonėje dėmesys sutelkiamas ne į verslo plėtos kapitalą ar naujų įmonių, pradedančiųjų įmonių ir inovacijų finansavimą. Nuomonėje veikiau nagrinėjama galimybė gauti apyvartinio kapitalo problema – kaip pasinaudoti susitarimais dėl kredito limito sąskaitoje ir atnaujinamosiomis paskolomis, kurios įmonėms yra gyvybiškai svarbios. Apyvartinio kapitalo skolinimo tendencijas sunku tiksliai įvardyti, nes trūksta duomenų, tačiau vyraujančias tendencijas galima įžvelgti remiantis ECB duomenimis apie paskolas nefinansinėms įmonėms. Per pastaruosius ketverius–penkerius metus šie skaičiai nuolat mažėjo ir tik per paskutinius keletą mėnesių pasirodė tam tikrų atsigavimo ženklų.

2.3 Vienas iš sunkiausiai įveikiamų jau šešerius metus trunkančios finansų ir ekonomikos krizės aspektų – tai smarkiai sumažėjęs įmonių finansavimas. Kadangi Europos bankai labai stengėsi sumažinti savo nuostolius dėl blogų paskolų ir beverčių skolų, tiek nominaliai, tiek realiai sumažėjo įprastas apyvartinio kapitalo tiekimas įmonėms, visų pirma mažesnėms įmonėms ir labai mažoms įmonėms. Ši verslo finansavimo sumažėjimą galima apibūdinti kaip nuolatinį rinkos nepakankamumą. Be to, susiskaldžiusiose Europos finansų rinkose susidarė dvilypė palūkanų normų sistema. Pavyzdžiui, mažos įmonės Italijoje ir Ispanijoje turi mokėti daug didesnes palūkanas negu panašios Vokietijos ir Jungtinės Karalystės bendrovės. Kol kas ES politikos formuotojų veiksmai neatitiko problemos masto ir esama tam tikrų įrodymų, kad griežtesnis ES ir tarptautinis bankų sektoriaus reglamentavimas, atgrasęs bankus nuo rizikos, galėjo pagilinti įmonių finansavimo problemą.

⁽⁵⁾ <http://www.bankofengland.co.uk/markets/Pages/FLS/default.aspx>

⁽⁶⁾ http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2014/html/pr140605_2.lt.html

3. Politikos formuotojų veiksmai

3.1 ES politikos formuotojams sunkiai sekasi šalinti finansų krizės padarinius ir jos poveikį realiajai ekonomikai. ES bankų sistemos pažeidžiamumas tapo didele kliūtimi ekonomikai atgaivinti. Siekdamas sumažinti šį pažeidžiamumą, ECB 2012–2013 m. pradėjo precedento neturėjusią iniciatyvą, kuria ES bankams sudaroma galimybė gana nebrangiai pasiskolinti daugiau nei 1 trilijoną EUR. Ši iniciatyva buvo pavadinta ilgesnės trukmės refinansavimo operacija (ITRO). Šiuo sprendimu buvo šalinama bankininkystės išsaldymo ar bankų žlugimo grėsmė, nes bankams sunkiai sekėsi atstatyti savo balansą ir patenkinti griežtesnius reikalavimus dėl reguliuojamojo kapitalo dydžio. ITRO iniciatyva sėkmingai užkirto kelią bankų sistemos žlugimui, tačiau didžioji jos lėšų dalis nepateko į realiąją ekonomiką. Vietoj to, jos buvo panaudotos bankų balansams konsoliduoti. Viena vertus, toks rezultatas buvo nuspėjamas ir suprantamas. Daugumos Europos bankų prioritetą buvo ir tebėra išlikimas. Kita vertus, buvo praleista proga, nes įmonėms ir toliau labai trūksta apyvartinio kapitalo.

3.2 2013 m. kovo mėn. EIB buvo iš esmės rekapitalizuotas. Jo įmokėtasis kapitalas buvo padidintas 10 milijardų EUR vertės akcininkų grynųjų pinigų injekcija. EIB numato, kad per artimiausius trejus–ketverius metus jis sugebės padidinti savo jau ir taip didelį skolinimą MVĮ dar 40 milijardų EUR. Rekapitalizavimas padėjo EIB skirti daugiau lėšų MVĮ finansavimui. Parama MVĮ yra didžiausias EIB grupės politikos prioritetas, kuris sudaro daugiau nei 20 proc. viso EIB metinio skolinimo ir 100 proc. EIF veiklos. Tačiau EIB paskolos MVĮ dažniausiai naudojamos verslo plėtros kapitalui, inovacijoms ir naujiems projektams. Kiek žinoma, EIB svarsto galimybę skirti paskolas apyvartiniam kapitalui finansuoti, ir bus įdomu sužinoti šių svarstymų rezultatus. Nors EIB yra svarbus MVĮ plėtros finansavimo šaltinis, jam tenkanti visų euro zonoje suteiktų paskolų įmonėms dalis tebėra maža.

3.3 Jungtinėje Karalystėje ir JAV pinigų institucijos ėmėsi netradicinių priemonių, pavyzdžiui, monetarinio stimuliavimo (angl. *quantitative easing*) siekiant bankų sistemai suteikti likvidumo. Vykdamas šią politiką centriniai bankai superka labai daug valstybės ir įmonių obligacijų ir bankų sistemoje atsiranda naujų pinigų. Ir JAV, ir Jungtinėje Karalystėje tai padėjo išvengti pinigų rinkų veiklos ir pinigų pervedimo mechanizmo išsaldymo. Esama tam tikrų įrodymų, kad JAV monetarinio stimuliavimo programa prisidėjo prie paskolų ir realiosios ekonomikos finansavimo didėjimo. Šiuo metu, stiprėjant ekonomikos atsigavimui, JAV pinigų institucijos svarsto, ar nereikėtų šios programos laipsniškai atsisakyti. Jungtinėje Karalystėje, remiantis Anglijos banko perspektyviniais nurodymais, kai ekonomikos atsigavimas taps stabilus, monetarinio stimuliavimo politika taip pat bus nutraukta.

3.4 2013 m. kovo mėn. Komisija paskelbė Žaliąją knygą dėl ilgalaikio Europos ekonomikos finansavimo⁽⁷⁾, kurią papildė neseniai paskelbtas priemonių rinkinys⁽⁸⁾, skirtas apskritai skatinti ilgalaikį finansavimą ir konkrečiai spręsti MVĮ finansavimo klausimą. Šio rinkinio svarbiausia dalis – tai priemonės, leisiančios MVĮ paskoloms dažniau naudoti turtu garantuotus vertybinius popierius (angl. *asset-backed securities* (ABS)). Šių vertybinių popierių dažnesnis naudojimas suteiktų bankams ir kitoms finansų įstaigoms galimybę skirti daugiau lėšų įmonių finansavimui. Komisija taip pat siūlo naujas taisykles, kuriomis pensijų fondai skatinami investuoti į finansinį turtą, pavyzdžiui, turtu garantuotus vertybinius popierius, ir taip remti ilgalaikio realiosios ekonomikos augimo finansavimą⁽⁹⁾. Taip pat pateikta pasiūlymų sukurti likvidžią ir skaidrią antrinę įmonių ir kitų tipų obligacijų rinką ir didinti padengtų obligacijų bei neviešo platinimo patrauklumą. Paskelbtas komunikatas dėl visuomenės finansavimo galimybių naudojimo⁽¹⁰⁾, kurio tikslas – skleisti gerą patirtį, stebėti visuomenės finansavimo rinkų plėtrą ir padėti sukurti visuomenės finansavimo „kokybės ženklą“.

3.5 Šioje srityje svarbios ir kai kurios kitos iniciatyvos. Tikslesnio kreditingumo ir skolintojų rizikos įvertinimo kliūtys paprastai yra susijusios su sąnaudomis ir reikalingos finansinės informacijos stoka. Tarptautinių finansų institutas (TFI) siūlo įvairias priemones šioms kliūtims šalinti. Numatoma aktyviau naudotis standartizuotų duomenų skaitmeninėmis saugykėmis, skirtomis įmonių registrams, statistikos tarnyboms, bankų kredito rizikos vertinimams ir kitiems skolintojams. Šios nacionalinės kredito rizikos duomenų saugyklos turėtų būti konsoliduotos su Europos duomenų saugykla, galiausiai įsteigiant Europos centralizuotą paskolų registrą. TFI ragina nustatyti Europos masto standartus, taikomus informacijos rinkimui ir ataskaitoms, kad būtų galima atlikti lyginamuosius įmonių ir šalių tyrimus. Tikslesni ir naujesni duomenys apie MVĮ finansinius veiklos rezultatus turėtų sudaryti skolintojams sąlygas geriau numatyti riziką ir tinkamiau ją įvertinti finansiškai.

⁽⁷⁾ COM(2013) 150/2 final.

⁽⁸⁾ COM(2014) 168 final.

⁽⁹⁾ COM(2014) 167 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2014) 172 final.

3.6 Kiti pasiūlymai MVĮ finansavimo srautams didinti apima:

- priemonės, sudarančias sąlygas savidraudos, kolektyvinės ir savitarpio pagalbos įstaigoms skolinti MVĮ remiant jas tiesiogiai viešosiomis lėšomis,
- sumažinti skolinimosi mokestinius privalumus, vietoje to užtikrinant, kad nebūtų apmokestinamas nuosavo kapitalo finansavimas,
- suteikti regioninės plėtros agentūroms oficialų vaidmenį rizikos vertinimų srityje, kartu atlikti reikalingus koregavimus dėl nepagrįsto optimizmo,
- skatinti dažnesnį paskolų draudimą, kai tai ekonomiškai veiksminga, kad būtų apdrausti garantijų neturinčių MVĮ paskolų portfeliai, kuriuos bankai vėliau gali parduoti nebankiniams investuotojams,
- suteikti paskatas privataus kapitalo arba rizikos kapitalo fondų investuotojams daugiau investuoti į MVĮ ir užpildyti finansavimo spragas,
- taikyti mokesčių paskatas plėsti investuojančių į MVĮ ir MVĮ fondus bazę,
- šviesti MVĮ alternatyvių finansavimo galimybių ir santykinų alternatyvių finansavimo mechanizmų privalumų klausimais,
- stiprinti paskolų garantijų sistemas ir dalijimąsi žiniomis bei geriausia patirtimi, kad būtų galima patobulinti nacionalines garantijų sistemas,
- dažniau naudoti prekybos finansavimo, įmonių tarpusavio skolinimo, faktoringo ir išperkamosios nuomos priemones.

Daroma pažanga siekiant įgyvendinti daugelį iš pirmiau nurodytų pasiūlymų, tačiau išlieka problema – ką galima padaryti dabar ir artimiausioje ateityje, kad MVĮ būtų lengviau gauti finansavimą.

4. Alternatyvus įmonių finansavimo kanalas

4.1 Užduotis sukurti sistemą, kuria būtų skatinamos didesnės galimybės gauti finansavimą visoje Sąjungoje, nėra paprasta. Kai kurios valstybės narės priėmė sprendimus, kurie yra pritaikyti prie savų nacionalinių finansinių struktūrų ir teisės aktų. Vienas visais atvejais taikomas sprendimas nebūtinai tiks visose valstybėse narėse. Viena įdomiausių iniciatyvų – Jungtinėje Karalystėje įgyvendinama skolinimo finansavimo (angl. *Funding for Lending*) programa ir ją verta išsamiau išnagrinėti.

4.2 Jungtinės Karalystės izdo departamentas ir Anglijos bankas skolinimo finansavimo programą pradėjo 2012 m. liepos mėn. siekdami didinti skolinimą realiajai ekonomikai⁽¹¹⁾. Izdo departamentas, kaip Anglijos banko akcininkas, prižiūri skolinimo finansavimo programos veikimą. Programa dalyvaujantiems bankams suteikia pigių lėšų šaltinį ir galėdami skolintis pigiau šie bankai savo ruožtu gali teikti daugiau paskolų mažesnėmis palūkanomis. Programa skatina bankus didinti skolinimą ir tada leidžia jiems gauti papildomą programos lėšų. Nuo pat sukūrimo skolinimo finansavimo programa prisidėjo prie didelio bankų finansavimo sąnaudų sumažėjimo, o tai savo ruožtu pagerino skolinimo sėkmingumą. Tenka pripažinti, kad iki šiol didžiausias skolinimo finansavimo programos pasiekimas – suteiktas impulsas skolinti namų ūkiams ir ypač teikti hipotekos paskolas. Mažiau sėkmingas buvo siekis didinti įmonių finansavimą, todėl 2013 m. lapkričio mėn. atsakingos institucijos pakeitė skolinimo finansavimo programą ir skyrė ją išskirtinai tik skolinimo MVĮ stimuliavimui.

4.3 Skolinimo finansavimo programa sukurta taip, kad dalyvaujantiems bankams būtų suteiktos paskatos didinti savo grynąjį skolinimą (tai bendrasis skolinimas minus grąžintos sumos). Programa siūlo pigesnį finansavimą visiems bankams, net ir tiems, kurie mažina savo finansinius įsiskolinimus. Didžiausia leistina lėšų suma, kuria bankai gali pasinaudoti, nėra nustatyta. Pavyzdžiui, jeigu programos pradžioje joje dalyvaujantis bankas turi 100 milijardų EUR vertės įmonių kreditų, jis iš programos gali gauti bent 5 milijardus EUR lėšų. Jeigu tas pats bankas vėliau padidina savo grynąjį skolinimą MVĮ papildomu 1 milijardu EUR, jis turi teisę pagal skolinimo finansavimo programą gauti dar 5 milijardus EUR. Šis „penkių prie vieno“ lėšų suteikimo santykis, taikomas naujam grynajam skolinimui MVĮ, kartu su mažesnėmis bankams taikomomis palūkanomis, yra stipri paskata bankams suteikti daugiau paskolų⁽¹²⁾.

⁽¹¹⁾ <http://www.bankofengland.co.uk/markets/Pages/FLS/default.aspx>

⁽¹²⁾ Skolinimo finansavimo programos veikimo išsamus aprašymas pateikiamas R. Churm ir A. Radia straipsnyje „The Funding for Lending Scheme“, Anglijos banko ketvirčio biuletenis, 2012 m. 4-tas ketvirtis
<http://www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/qb120401.pdf>

4.4 Anglijos bankas stebi, kaip veikia pakeista skolinimo finansavimo programa. Joje dalyvauja beveik visos Jungtinės Karalystės finansinės įstaigos. Pakeista programa, kuri išskirtinai skirta tik skolinimo įmonėms stimuliavimui, pradėjo veikti 2013 m. lapkričio mėn., todėl galbūt dar per anksti daryti bet kokias prasmingas išvadas dėl jos veiksmingumo. Kai kurie didžiausi Jungtinės Karalystės ir euro zonos bankai toliau mažino savo finansinius įsiskolinimus ir tikriausiai tai yra pagrindinė priežastis, dėl kurios mažiau skolinta įmonėms. Skolinimo finansavimo programos rėmėjai teigia, kad su paskolomis susijusi padėtis Jungtinėje Karalystėje būtų daug blogesnė, jeigu nebūtų galima gauti programos lėšų.

4.5 EESRK mano, kad panašios programos turėtų būti įgyvendinamos visoje euro zonoje. Euro zonoje į skolinimo finansavimo programą panaši programa galėtų per ribotą dvejų–trejų metų laikotarpį padėti atstatyti įmonių finansavimo lygmenį iki priimtinesnio, kartu sudaryti palankesnes sąlygas vykdomam finansinių įsiskolinimų mažinimui.

4.6 2014 m. birželio 5 d. ECB paskelbė likvidumo priemonių rinkinį siekiant paskatinti bankus skolinti MVĮ⁽¹³⁾. EESRK džiaugiasi, kad pagrindinis ECB pasiūlymas – tikslinės ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos (TITRO) yra panašios į skolinimo JK finansavimo programą, apie kurią kalbama šioje nuomonėje.

4.7 Daugumai Komisijos pateiktų pasiūlymų, kuriais siekiama gerinti MVĮ galimybes gauti finansavimą, EESRK pritarė, tačiau daugelio jų perspektyva yra vidutinės arba ilgalaikės trukmės ir joms gali prireikti naujų teisės aktų ir (arba) institucijų. Tuo tarpu įmonių apyvartinio kapitalo finansavimo krizė vyksta dabar, kelia sunkumų ir veikiausiai blogėja. EESRK mano, kad ES politikos formuotojai turėtų dėti daugiau pastangų artimiausio laikotarpio sprendimams rasti, pavyzdžiui, parengti pirmiau aprašytą paskatų (skolinimo finansavimo programa arba ITRO) programą. Bet kokia padidėjusi finansinė ar reputacijos rizika privalo būti vertinama atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjungoje 26 milijonai žmonių (iš kurių 5,6 milijono jaunesni nei 25 metų amžiaus) yra bedarbiai.

2014 m. liepos 9 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Henri MALOSSE*

⁽¹³⁾ http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2014/html/pr140605_2.lt.html